

Stærke nyheder

Årsberetning 2007

Indledning

År 2007 var året hvor GRØN VESTERBRO blev voksen. Projekterne var modnede, fokus skærpet og kravene højere. Det blev en brydningstid.

I 2006 havde vi indsnævret vores projekt-portefølje for at kunne klare arbejdspresset samt leve op til vores egne høje krav. 2007 skulle derfor være året, hvor vi satte de 'store' fodaftryk i udviklingen af Vesterbro. Men det blev også året, hvor vi blev nødt til at kæmpe for vores overlevelse.

Som en del af voksentilværelsen måtte vi se i øjnene, at den første bevillingsperiode ville løbe ud ved udgangen af året og tiden var kommet, hvor vi måtte bruge mange arbejdstimer på at sikre vores fortsatte eksistens. Samtidig blev vi indhentet af vores egen succes. Årets store projekt-flag-skib "Vesterbro Naturværksted" krævede enorme ressourcer. Derfor var der tidspunkter af 2007, hvor projekterne umiddelbart så ud til at flyde og vi gjorde vores, for blot at følge med.

Og vi fulgte med, men det betød, at vi måtte nedprioritere andre indsatser eller omdefinere dem. Man kan sige, at Naturværkstedet udkonkurrerede vores andre projekter og blev løftestangen for en ny måde at gennemføre projekter på.

GRØN VESTERBRO har haft to-tre fast tilknyttede medarbejdere i 2007, et par 'ansatte i løntilskud' og en konsulentansættelse mhp. etablering af Træstubben. Selve konstruktionen af Træstubben blev gennemført af eksterne håndværkere og en dertil ansat byggeleder. Medarbejdergruppen har således været bred, både personlig og fagligt, hvilket har medført store kvalitative spring i vores arbejdsmetoder og indsatser. De fast-ansatte optræder som et solidt fagligt team, hvis kvaliteter er resultatet af samarbejde, supplerende og sparring.

På trods af øget fokusering og nedskæring i projektmængden havde GRØN VESTERBRO 29 igangværende aktiviteter i 2007. Vi er særligt glade for, at vi i 2007 stadig havde mulighed for at støtte eksterne projekter i bydelen, selvom vi i 2007 ikke uddelte nær så mange midler som i det foregående år.

Denne årsberetning vil forhåbentlig give læseren et indblik i 'Det tredje år' og give vedkommende det samme indtryk som bestyrelsen og personalet i GRØN VESTERBRO har: At 2007 var et godt år. Et år som vi er stolte af og som vi mener til fulde lever op til både kravene fra vores egen og Københavns Kommunes side.

Stærke nyheder

Årets projekter

I årsplan 2007 havde vi bibeholdt den opdeling i indsatsområder, som vi påbegyndte i 2006:

1. Børn og unge
2. Trafik og byrum
3. Boliger og gårde
4. Etniske minoriteter
5. Kommunale Projekter
6. Erhverv og organisationer
7. Tværgående områder
8. Formidling og involvering

Vi fortsatte med indsatsområderne, fordi flere projekter var fortløbende over årsskiftet. Ikke desto mindre oprettede vi i 2007 en række nye projekter, mens visse af de gamle blev nedprioriterede eller helt forsvandt. Grunden hertil er, at GRØN VESTERBRO hele tiden forsøger at være et spejl af den virkelighed/det lokalområde, som vi er en del af. Vi arbejder med at være fleksible og omstillingsparate, rede til at kunne gribe en god idé, et ønske eller en trend i lokalområdet og gøre en forskel blandt de beboere, som vi er sat i verden for at kunne assistere.

Det er en stadig kamp, med og mod os selv, at kunne agere i nuet, for nogle gange betyder det også, at vi skal droppe projekter, som der både er lagt tid og hjerteblood i. Alligevel har vi gjort det mange gange, frem for at forfølge en ide, der måske kun lever i vores lukkede kontorverden.

Børn & unge

Vesterbro Naturværksted

Vesterbro Naturværksted er Danmarks første By-Naturværksted. Det er et resultat af et lokalt behov hos bydelens daginstitutioner, et ønske om udvikling i Københavns Kommunes miljøtjeneste, en velvilje hos Københavns Kommune Center for Park og Natur og en hel masse donationer fra fonde, virksomheder og organisationer.

I løbet af 2007 besøgte 1578 børn Naturværkstedet og fik miljø- og naturformidling på en spændende og underholdende måde. 24 forskellige skoler og daginstitutioner anvendte Naturværkstedets faciliteter og fik derved en mulighed for at leve op til kravene i deres læreplaner.

Årsagen til den store interesse for Naturværkstedets aktiviteter er simple: Aktiviteterne er målrettede til de besøgende: Formidlingsteknikkerne er underholdende og fængslende: Medarbejderne i Vesterbro Naturværksted er dedikerede og sidst, men ikke mindst: Naturværkstedet er beliggende i gå-afstand fra de fleste skoler og daginstitutioner i bydelen.

Stærke nyheder

I 2007 blev Naturværkstedet konsolideret. Udearealerne blev udvidet med 2 højbede i genbrugsmaterialer, en udskåret drage-krokodille, som i dag er stedets vartegn, kampesten som markering af Naturværkstedets 'grænser' og nye kanter rundt om de mange bede. Den eksisterende, og faldefærdige, toiletbygning blev ombygget vha. en donation fra fonden Realdania og kunne i jan. 2008 indvies af teknik og miljøborgmester Klaus Bondam. Træstubben, som bygningen hedder, tillader os at udvide antallet af undervisnings- lektioner i Naturværkstedet, idet vi ikke længere er afhængige af vejret. Samtidig medvirker den til at gøre området pænere og mere indbydende for naboer, forbipasserende og brugere af den offentlige park samt udvide antallet af brugere, idet vi låner bygningen ud til andre organisationer og institutioner i bydelen, som har brug for at være sted, et mødelokale og/eller et klubhus.

Status

Vesterbro Naturværksted er en ubetinget succes, og en stor én af slagsen. Børnehaver, skoler og fritidshjem står i kø for at booke tider. Naboer og brugere af parken roser os for at have omdannet et kedeligt parkanlæg til en spændende oase, som folk holder af at færdes og opholde sig i. Samarbejdet med Center for Park og Natur har været forbilledligt og tjener som eksempel på mulighederne for lokal udfoldelse, når alle parter er rede til at indgå i konstruktive samarbejder om projekter, som falder lidt udenfor 'det normale'.

Vi opnåede vores eget succeskriterium mht. antallet af besøg af børnehaver i 2007, og fik samtidig udbygget brugerfladen. I 2007 startede vi også undervisning op for skoler og sprogstimuleringsgrupper.

Vi fik ikke arrangeret kursusdage for pædagoger vha. naturvejlederne i Københavns Kommune. Årsagen hertil er, at byggeriet af Træstubben blev forsinket (byggestart sept. 07) . Vores egen fornemmelse er, at der ikke er reel interesse i et sådant kursus hos målgruppen, men at selve besøgene i Naturværkstedet giver pædagogerne inspiration nok til at fortsætte aktiviteterne i deres egen hverdag med børnene.

Forsinkelsen af byggeriet betød også, at andre foreninger ikke kunne benytte Naturværkstedet så flittigt, som vi havde ønsket. Pt. har vi brugeraftale med Vesterbro Krolf klub og forventer yderligere brugere i 2008.

Vi har desværre ikke haft mulighed for at gennemføre en evaluering af stedet og aktiviteterne. Vi har ikke haft held til at finde studerende eller ansatte til opgaven. Vores viden om fx. naboers og brugeres mening om området og, hvorvidt de benytter området flittigere end før etableringen, hviler udelukkende på uformelle samtaler med disse. Vi får megen ros og mange tilbagemeldinger om, at antallet af brugere er øget og tilfredsheden større. Hvor det før var en meget lidt benyttet område, er der i dag næsten altid brugere i området.

Vi fravalgte at finde en alternativ drifts-form til Naturværkstedet af administrative årsager. Vores eget succeskriterium om at gøre dette, blev således ikke forfulgt i 2007, men vi gennemfører måske udfasningen på et senere tidspunkt.

Friluftsrådet gav, i slutningen af 2007, tilsagn om løntilskud til Naturværkstedet i de næste tre år. Dette betyder at Naturværkstedet på et år er gået fra en vild idé til et fysisk sted med fast personale. Et kvantespring for vores arbejde.

Stærke nyheder

2007 blev også året, hvor Naturværkstedet blev internationalt kendt, idet et længere indslag om Naturværkstedet blev vist på landsdækkende japansk tv.

Grønne skoler

Samarbejdet med skolerne er i 2007 fortrinsvist foregået gennem Naturværkstedet. Alligevel afsluttede vi et projekt om vandrensning på Enghave plads skole og arbejdede videre med skitseforslaget og fundraising-arbejdet mht. ny skolegård på Vesterbro Ny Skole.

Status

Vi gennemførte således en stor del af vores planlagte aktiviteter. Dog blev en stor del af disse gennemført i Naturværkstedets regi og ikke ude på selve skolerne.

Grønne Timer

I januar udsendte vi idékataloget "Grønne Timer" til samtlige skoler på Vesterbro. Kataloget indeholder 17 forskellige aktiviteter, som kan medvirke til at sætte fokus på miljø og bæredygtighed i skoleundervisningen. Desværre må vi erkende, at skolerne ikke er i en situation, hvor de har mulighed for at betale for eksterne aktiviteter, hvorfor vi har valgt at drosle arbejdet omkring "Grønne Timer" ned.

Status

I 2007 gennemførte vi følgende aktiviteter fra "Grønne Timer": Bål-mad med Oehlenschlägergades skole; etablering af kompost på Vesterbro Ny skole; fotodag på Oehlenschlägergades skole og; etablering af kompost i en børnehave i Baunehøj-kvarteret.

Vesterbro Bykaniner

Vesterbro Bykaniner har været udlånt til 3 forskellige gårdlaug i årets løb. Vi valgte at donere kaniner og kaninbur til et gårdlaug på Indre Vesterbro, hvor vi er sikre på, at de får det godt.

Status

Projektet er nedlagt, men det har været godt så længe det eksisterede. Projektet har skaffet os mange kontakter i bydelen og medført stor mediedækning, både i lokalpressen og i landsdækkende aviser.

Trafik og Byrum

Vesterbro Trafik og Byrumsgruppe

Arbejdet i og med Vesterbro Trafik og Byrumsgruppe blev konsolideret i 2007. Medio 2007 blev Vesterbro Lokaludvalg dannet og vi valgte at indlede et tæt samarbejde med Lokaludvalgets underudvalg for teknik & miljø. Møder i de to, stadig uafhængige, fora afholdes sammen, hvilket har betydet, at mødedeltagelsen er steget og arbejdskræfterne, der kan forfølge en sag, også er steget.

Status

Gruppen har været involveret i samtlige trafik- og byrums-sager af betydning for bydelen og har afgivet høringsvar eller betænkninger i alle de situationer, hvor det har været muligt. Gruppens arbejde vurderes fortsat at have stor betydning for bydelen, hvorfor GRØN VESTERBRO/SYDHAVN også fremover vil støtte arbejdet.

Ladcykler

GRØN VESTERBRO ejer tre ladcykler, som lånes ud til beboere på Vesterbro eller andre med fast tilknytning til bydelen. Med ladcyklerne promoverer vi dels miljøvenlig transport og inspirerer folk til at transportere deres varer på en bæredygtig måde og dels aflaster vi vejnettet, idet vi forventer at folk, hvis de ikke havde mulighed for at låne vores cykler, ville have taget en bil.

Status

I 2007 var GRØN Vesterbros tre ladcykler udlånt 89 % af årets dage. En forøgelse af vores eget succeskriterium med 37 %.

Miljøtrafik forsøg

Der blev ikke gennemført trafikforsøg på Vesterbro i 2007. Vesterbro Trafik og Byrumsgruppe, som, sammen med GRØN VESTERBRO, har initiativretten til trafikforsøg, indsendte ganske vist et forslag, men fik ikke tilladelse til gennemførelse. Da trafikforsøgs-datoerne lå samtidig med Miljøfestival 2007, var der ikke arbejdskraft i GRØN VESTERBRO til at forfølge ideen yderligere.

Grønne friarealer

Vi fortsatte støtten til de forskellige grupperinger i bydelen, som arbejder med og for bedre offentlige byrum. Støtten varierede fra at give råd og vejledning til at stille kopimaskine til rådighed. Det blev, i 2007, ikke vurderet at være nødvendigt at medvirke yderligere i grupperne arbejde, idet de alle er selvkørende.

Status

Vi udarbejdede ikke selvstændige forslag til forøgelse af grønne friarealer i bydelen, men valgte at lægge arbejdskraften og pengene i projekter, hvor det blev vurderet, at det var muligt at indarbejde større grønne friarealer. Vi medfinansierede således et forslag til Carlsbergområdets fremtidige udformning med andre organisationer i bydelen og fortsætter med at deltage i workshops og arbejdsgrupper vedr. Carlsberg-området, for at sikre fortsat fokus på bedre og større grønne friarealer.

Vi udarbejdede også forslag til etablering af en bybondegård på Carlsberg området, men forslaget optræder ikke i de videre planer.

Boliger og Gårde

Gør Byen Grøn

Et af GRØN VESTERBROs tilbagevendende projekter er uddelinger af gratis facadeplanter og plantegitre til boligforeninger i bydelen. Vesterbro er kendetegnet ved uforholdsmæssige få m² friarealer pr indbygger, hvorfor det er nødvendigt at beplante bydelen vertikalt.

Status

Vi uddelte 317 facadeplanter og 257 plantegitre i 2007. Derved opnåede vi vores eget succeskriterium, på 250 planter i 2007 med 127%. Uddelinger skete i samarbejde med Opzoomerne på dansk, som har været vores faste samarbejdspartner om projektet, siden opstarten i 2005. Siden opstarten har vi uddelt 773 facadeplanter.

Grønne gårde

Vi har vha. VesterGrøn udarbejdet et forslag til bæredygtig forgrønning af en baggård i Bagerstræde. Projektet er endnu ikke realiseret. GRØN VESTERBRO/SYDHAVN har stadig reserveret pengene til delvis udførelse heraf. Derudover rådgiver vi løbende om gårdindretning, beplantning og kompost.

Lokal genbrugsstation

Planerne omkring etablering af en lokal genbrugsstation blev forfulgt. Der blev konkret peget på en placering på Enghavevej ved Baunehøjhallen, men det viste sig, at området var udset til anden brug. Både GRØN VESTERBRO/SYDHAVN og renovationselskaber ønsker stadig at finde egnede lokaliteter til en mere central placeret genbrugsplads (evt. en mini-genbrugsplads).

Stærke nyheder

Etniske minoriteter

De etniske hjem

I løbet af 2007 skaffede vi kontakt til 2 etniske kvindegrupper. Vi oprettede ikke egentlige miljønetværk i disse grupper, men brugte de respektive fora til at diskutere miljø og ressourceforbrug med deltagerne. Forummerne var udgangspunkt for udbredelsen af tilbuddet om energitjek af deres hjem og i løbet af foråret 2007 blev der gennemført 13 energigennemgange i etniske hjem.

Status

Vi opfyldte vores eget succeskriterium med 144 %. Vi ville gerne have forsat projektet i en anden udgave, men valgte at nedprioritere indsatsen medio 2007. Vi opnåede dog et af de vigtigste succes-kriterier; at få brugbar erfaring i arbejdet med etniske grupperinger.

Grønne altaner

De grønne altaner i Apostelgården havde i deres oprindelige udformning to formål: Dels skulle vi have kontakt til de tyrkiske kvinder i bebyggelsen (hvilket vi fik) og dels skulle modelaltanen afprøves. Det viste sig desværre umuligt at gennemføre afprøvningen af modelaltanen, som indeholder forsøg med en-families kompost og regnvandsopsamling, på en altan hos de etniske familier. Forsøget blev derfor i løbet af 2007, flyttet til en etnisk danskers altan. Grundet leveranceproblemer af diverse fittings, blev regnvandsopsamlingen først monteret ultimo 2007. Forsøget er således stadig undervejs og en medarbejder fra GRØN VESTERBRO/SYDHAVN følger forsøget. Vi forventer, at vi kan evaluere forsøget ultimo 2008.

Etniske børn

Vesterbro Naturværksted har fået god kontakt til børn fra etniske familier. Vi har et fantastisk forhold til de mange børn i Apostelgården, som jævnligt er gæster og deltagere i Naturværkstedets aktiviteter, ligesom vi har afholdt en række arrangementer for Settlementets pigeklub og miljø og naturvejledning for sprogstimuleringsgrupper.

Status

Pt. har vi et rigtigt godt netværk af 'etniske' børn og organisationer, som arbejder med disse. Vi samarbejder med fritidsklubber om aktiviteter og har et fantastisk tæt forhold til en masse af de børn som bor i nabolaget til Naturværkstedet. Derudover gennemføres der sprogstimuleringskurser i Naturværkstedet i samarbejde med kommunens sprogstimuleringskonsulenter.

Kommunale projekter

Høringer, workshops og borgerinddragelse

Igenom hele 2007 har personalet i GRØN VESTERBRO gjort sig bekendt med samtlige sager i Københavns Kommune af relevans for centrets arbejde. I den udstrækning, hvor det har været aktuelt har personalet afgivet høringssvar, afholdt møder med relevante øvrigheds personer eller deltaget i workshops og/eller borgermøder.

En del af denne involvering er sket igennem Vesterbro Trafik og Byrumsgruppe, som er en åben arbejdsgruppe, som GRØN VESTERBRO har været medstifter af og som GRØN VESTERBRO/SYDHAVN stadig er aktiv i og assisterer med mødeafholdelser, referater, aktiviteter etc. Gruppen holder fælles møder med Vesterbro Lokaludvalgs teknik- og miljø udvalg.

Mange af GRØN VESTERBROs høringssvar er således afsendt på Vesterbro Trafik og Byrumsgruppes eller Lokaludvalgs brevpapir, men er et resultat af et samarbejde mellem parterne.

Miljøfestival 2007

Vi deltog i 2007 i Københavns Kommunes Miljøfestival i sept. måned. Vi afholdt et to-dages marked i Vesterbro Naturværksted, med deltagelse af foreninger, erhvervsdrivende, organisationer og privatpersoner, som alle har det tilfælles, at de markedsfører en natur- og miljø-aktivitet/produkt. Målgruppen var børn og børnefamilier og rammerne var Naturværkstedet samt en ikke-færdigbygget "Træstubben". Trods dårligt vejr var fremmødet stort. Vi regner med, at der har været 1000-1500 gæster fordelt over to dage.

Status

Det var første gang, vi afholdt Miljøfestivalen i Naturværkstedet og erfaringerne var både gode og dårlige. Antal besøgende var ikke så højt som de foregående år, men det er svært at vide om det var pga. stedet eller vejret. Vi kunne konstatere, at vi fik fat i en smallere målgruppe med denne placering, idet vi ikke havde nogen strøgkunder. Naturværkstedet er ikke beliggende et sted, hvor man lige kommer forbi. Dette var meget betydende for vores udstillere med erhvervsmæssig interesse.

Det var positivt at opleve, at et sådant arrangement også havde flere sekundære effekter, idet vi både fik forankret Naturværkstedet i folks bevidsthed, pustet nyt liv i Saxoparken samt kontakt til mange af de etniske familier, der er naboer til Naturværkstedet.

Det er, med udarbejdelse af årsplan 2008, blevet besluttet, at klimafestival 2008 vil foregå på en helt anden måde. På trods af, at miljøfestivalen, i denne form, efterhånden har udviklet sig til en tradition på Vesterbro, kan vi ikke fortsætte med at budgettere med så store underskud på arrangementet, som vi hidtil har haft. Med de begrænsede ressourcer der stilles til rådighed fra Københavns Kommune til festivalen, vil formen og indholdet nødvendigvis ændre sig de kommende år.

Erhverv og organisationer

Organisationers miljømål

Vi fortsætter med at følge de miljøpolitikker og - mål, som vi assisterede med at formulere i Settlementet i 2006. Miljømålene blev revideret i dec. 2006 og der blev besluttet en række tiltag, som medarbejderne i Settlementet selv skulle beskæftige sig med. I foråret 2007 ophørte ansættelsen af Settlementets miljø-ansvarlige og der er herefter ikke sket noget. GRØN VESTERBRO/SYDHAVN håber at kunne gå videre med arbejdet i 2008, men afventer et udspil fra organisationen selv.

Grønt markedshjørne

Som et led i vores aktive pr-aktivitet og i arbejdet med at gøre den almindelige vesterbroer interesseret i og/eller oplyst om miljø, deltager vi med jævne mellemrum i offentlige aktiviteter. Vi kalder det grønt markedshjørne, fordi idéen er at deltage med en bod/aktivitet på et marked eller lign, som allerede er etableret. Vi forsøger af den vej at få fat i målgrupper, som ikke nødvendigvis kommer til egentlige miljøarrangementer.

Status

Vi deltog i to arrangementer i 2007. I foråret deltog vi i åbningsarrangementet af Sdr. Boulevard og i efteråret deltog vi på et loppemarked på Onkel Danny plads. Vores eget succeskriterium for 2007 var deltagelse på 4 markeder, hvilket vi ikke levede op til. Dels var der ikke så mange oplagte steder at deltage og dels havde vi ikke tid til forberedelserne.

Stærke nyheder

Tværgående områder

Ad hoc projekter

Vi blev, i 2007, involveret i formuleringen af et fælles Life-projekt mellem agenda 21 centrene, i udviklingen og etableringen af en insekt-have, i udviklingen og fremstillingen af en række naturformidlings-trækvogne, i en inspirationsdag i Sdr. marken, i tilrettelæggelsen af en parkeringsstrategi på Vesterbro, en klippe-klistre juledag for fædre på barsel og en hel masse andre og meget forskelligartede aktiviteter.

Status

GRØN VESTERBRO/SYDHAVNs personale var og vil blive ved med at stå til rådighed for folk og organisationer, der har gode ideer og brænder for at gøre noget godt for miljøet og for bydelen. Derfor vil vi også i fremtiden være åbne for eksterne henvendelser og om muligt allokere tid og personale til at hjælpe med at realisere ideerne.

Vesterbro Demokratihus

Den daglige leder af GRØN VESTERBRO/SYDHAVN er medinitiativtager til Vesterbro Demokratihus og sidder som sådan i bestyrelsen for foreningen, der driver huset. Da den daglige leder samtidig er eneste bestyrelsesmedlem, der har sin daglige arbejdsplads i huset og er den person, der kender huset bedst, er det også ham, der har det daglige driftsansvar. Dette er utilsigtet, men er en eftervirkning af centrets oprindelige støttevilkår, hvor det var et krav, at centret skulle arbejde med at udvikle det lokale demokrati. GRØN VESTERBROs måde at gøre dette på, var at etablere Vesterbro Demokratihus, som et redskab til at give lokale organisationer ordentlige arbejdsforhold således, at de kan påvirke bydelens udvikling på en kvalificeret måde. Nu fungerer huset, og der er desværre ikke andre, der kan overtage den arbejdsbyrde det er, at drive og administrere et så stort sted.

Status

Huset er i dag velfungerende og huser mange forskellige slags organisationer, som alle har en fælles interesse i at påvirke udviklingen af bydelen. Demokrati skal altså ikke ses partipolitisk, men huset har en funktion ved at give lokale organisationer muligheden for at lave et godt stykke arbejde i et tæt samarbejde mellem andre organisationer, der også vil det bedste for bydelen. Demokrati handler således om muligheden for indflydelse og en gensidig påvirkning af hinandens arbejde til fælles bedste. Det kan være den næste kop kaffe med personalet i nabokontoret, der udløser det næste banebrydende projekt.

GRØN VESTERBRO har opnået sine opstillede succeskriterier mht. huset. Huset er åbnet og bliver drevet tilfredsstillende. GRØN VESTERBRO har også sørget for, at huset er i besiddelse af en miljøpolitik og en affaldsordning.

Studieture

I 2007 arrangerede GRØN VESTERBRO 2 studieture.

I maj gik turen til Sverige, hvor ca. 30 mennesker deltog for at se på bybondegård og terapihaver. Dette var en dagstur.

I okt. var GRØN VESTERBRO vært på en tre dages tur til Berlin, med det primære formål at se på regnvandsopsamlinger og genbrug heraf. Vi så naturligvis også generelle byøkologiske løsninger. Deltagerantallet var 36 mennesker, som kom fra Agenda 21 centre, grønne organisationer og foreninger i København.

Stærke nyheder

Status

Studieture er et fantastisk redskab til at få ny inspiration på og blive løftet ud af sin arbejdshverdag. Samtidig er det et godt redskab til at skabe netværk og samtale med en masse mennesker, som arbejder med det samme som én selv. Studieturene var hver især meget spændende og opløftende og samtlige deltagere fik ny viden og nye kontakter med hjem. Turen til Sverige blev ikke evalueret af andre end planlæggerne, medens samtlige deltagere på Berlin turen blev bedt om at udfylde et evalueringsskema. Resultaterne herfra er meget positive og giver os lyst til at fortsætte arbejdet med at tilbyde studieture til vores fagfæller fremover.

Miljøledelse - ISO 14.001

GRØN VESTERBRO blev miljøcertificeret af Norske Veritas i 2003, i en puljeordning med andre agenda 21 centre i Københavns Kommune. I årene herefter er arbejdet fortsat med at vedligeholde systemet og anvende metoderne. Ved de årlige revisioner er der kun fundet små afvigelser og givet få bemærkninger.

Systemet giver anledning til temmelig megen administration, men det er blevet vurderet, at symbolværdien i at være miljøcertificeret opvejer denne arbejdsbyrde.

Foredragsrække

Vi gennemførte kun et foredrag i 2007 med titlen "Babyer uden kemi". Årsagen hertil er, at CMI på samme tid var begyndt at turnere med et lignende foredrag, hvorfor det ikke gav mening at opretholde vores projekt.

Status

Siden dengang har CMI ikke genudbudt deres kurser, hvorfor vi overvejer, at genoptage foredragsrækken. Målgruppen er mødre og fædre på barsel og af sådanne kommer der hele tiden nye til, så behovet er konstant.

Administration

Udgjorde administrationen kun en lille del af arbejdsopgaverne, ville punktet ikke have optrådt i herværende årsberetning. Desværre fylder administration utroligt meget på en så lille arbejdsplads som GRØN VESTERBRO/SYDHAVN. Den daglige leder anvender ml. 70 og 90 % af hans arbejdstid på administration.

Status

Al administration er varetaget på en for kommunen, bestyrelsen og ansatte tilfredsstillende måde. Samtlige aftaler om aflevering af administrative produkter er sket til tiden og på en overskuelig og let forståelig måde, som giver samarbejdspartnere reel mulighed for at forstå de administrative sager og derved træffe kvalificerede afgørelser.

Efteruddannelse

Budgettet har givet de ansatte mulighed for at søge efteruddannelse og ledelsen (bestyrelse og daglig leder) har opfordret personalet til at anvende midlerne til egen udannelse. Af forskellige årsager har kun én ansat taget imod tilbuddet. Marianne Mark er således under udannelse som naturvejleder og anvender en del af sin arbejdstid på denne. Mariannes efteruddannelse har betydet et fantastisk løft for GRØN VESTERBRO/SYDHAVN og i særdeleshed for Naturværkstedet, idet vi får nye impulser og inspiration via Marianne og det netværk, som hun herefter indgår i.

Stærke nyheder

Formidling og involvering

Formidling

Hjemmesiden er GRØN VESTERBRO/SYDHAVNs vigtigste talerør og benyttes flittigt. I 2007 var der gennemsnitligt 2.246 besøgende og 8.959 hits om måneden på www.groen-vestebro.dk. Hjemmesiden er således meget vigtig i vores kommunikation, men vi kan også se, at hjemmesiden flittigt benyttes til at downloade ansøgningskemaer og foldere, hvilket betyder en let og ubesværet sagsbehandling, både for medarbejderne i GRØN VESTERBRO/SYDHAVN og for brugerne.

I 2007 lancerede vi også en ny hjemmeside (www.traestubben.com) vedr. Vesterbro Naturværksted. Da målgruppen til denne hjemmeside er meget mere begrænset, er antallet af besøg (gennemsnitlig 243 besøgende pr. måned) og hits (gennemsnitlig 1.827 hits pr. måned) naturligvis mindre end GRØN VESTERBRO/SYDHAVNs. Ikke desto mindre er også denne hjemmeside en meget vigtig del i centrets samlede formidlings strategi.

I 2007 opprioriterede vi igen indsatsen ift. mediedækning. Vi havde i 2007 8 store artikler og 5 større annoncer i Vesterbro Bladet, som er det vigtigste trykte medie ift vores lokale målgruppe. Derudover bragte Politiken en helsides artikel om vores aktiviteter.

De æterbårne medier er altså vanskelige at 'få fat i'. Vi indgik en samarbejdsaftale med Vesterbro Lokal TV om dækning af tilblivelsen og

aktiviteterne i Vesterbro Naturværksted. Et filmhold har således fulgt projektet fra første spadestik til indvielsen i januar 2008. Udsendelserne er løbende blevet sendt på kanal København og har kunnet ses over hele Østsjælland. Vi afventer pt. at samtlige udsendelser klippes sammen til en samlet kortfilm, som GRØN VESTERBRO/SYDHAVN kan anvende i den videre formidlingsindsats.

Vesterbro Naturværksted blev, i 2007, yderligere promoveret igennem "sponsorhæftet". I forbindelse med fundraisingen til Naturværkstedet, søgte vi (og søger) det lokale erhvervslivs opbakning. Der blev derfor layoutet og trykt et præsentationshæfte til brug for arbejdet med sponsorer, men hæftet fungerer samtidig som en generel introduktion til projektet.

Samtidig forsøger vi løbende at udgive vores erfaringer og viden i små, hurtigt producerede foldere, som distribueres i relevante sammenhænge.

Status

Vi finder vores formidling af tilbud, viden og erfaring tilfredsstillende. Formidling er også mere end det ovenfor nævnte, idet den mest direkte formidling sker igennem deltagelse i eksisterende fora i bydelen og i København. Ved aktiv medvirken i forskellige sammenhænge sikrer vi dels et fortsat fokus på centrets eksistens og tilbud, men også generelt på miljøsammenhænge.

Involvering af ekstra arbejdskraft i GRØN VESTERBRO

Vi har haft et jobnummer tilknyttet centret hele tiden, men har kun haft det besat i starten af året. Vi har haft midlertidige konsulenter ansat for at kunne løfte arbejdsbyrden. I løbet af 2007 har vi haft ansat en arkitekt til at forestå byggeriet af Træstubben, en legekonsulent til at forestå en temauge i Naturværkstedet, ByhaveNetværket til at forestå udviklingen af visse dele af Naturværkstedet, VesterGror til at lave baggårdsskitser på vores vegne, en person var ansat til at varetage studieturen til Berlin og den samme person var sideløbende hermed deltidsansat til primært at udvikle og varetage undervisning i Naturværkstedet. Vi havde også en ansat i arbejdsprøvning i fire mdr. Derudover er der tilknyttet en række frivillige ressourcepersoner i Naturværkstedet, som står til rådighed for råd og vejledning.

Status

2007 har således budt på mange forskellige salgs arbejdsfællesskaber og samarbejder. Det er af uvurderlig betydning for en lille arbejdsplads som GRØN VESTERBRO/SYDHAVN, at have mulighed for trække fagligt kompetente folk ind, når der er behov for det. Dels for at løse en specifik opgave, men også for at udfordre hverdagen. Eksterne konsulenter og andre er med til at stille spørgsmålstejn ved det arbejde, som foregår og er således med til at udvikle det faste personale, både fagligt og socialt.

Frie midler

Vi havde forventet at få ca. 25 ansøgninger til de Frie midler, men modtog kun 6 i løbet af 2007. Heraf besluttede bestyrelsen kun at støtte de 3, medens en fjerde har modtaget en reservation på kr. 25.000,-.

Status

Med den ringe søgning til de Frie Midler burde vi evaluere og på den baggrund beslutte os for nye tiltag, der kan sikre flere ansøgninger. Desværre har det ikke været muligt at videreføre pulje "Frie Midler" i 2008, grundet forringede økonomiske vilkår. Der er således ikke lagt op til, at GRØN VESTERBRO/SYDHAVN annoncerer efter ansøgninger. GRØN VESTERBRO/SYDHAVN har, for 2008, afsat et uspecificeret beløb i aktivitetsbudgettet, som kan anvendes til eksterne projekter, som bestyrelsen finder formålstjenligt at støtte eller opstarte.

Bestyrelsens arbejde

Økomarked og Grøn Struktur

Bestyrelsen besluttede at stå bag to selvstændige projekter, som medarbejderne i GRØN VESTERBRO ikke umiddelbart er involveret i. Det drejer sig om samling af og promovning af de butikker på Vesterbro, som fører økologiske varer samt udarbejdelsen af en "Grøn struktur", som viser mulighederne for at udvikle grønne forbindelser på tværs af bydelene Vesterbro og Kgs. Enghave

Status

Forarbejdet vedr. en samling af og promovning af økologiske butikker er lavet og bestyrelsen afventer at materialet kommer retur fra grafikereren. GRØN VESTERBRO/SYDHAVN har, også i 2008, afsat midler til promovningen af butikkerne.

Den Grønne struktur er under udarbejdelse og vil indgå i offentlighedsperioden omkring kommuneplan 2009 samt være bestyrelsens input til bydelsplanerne på Vesterbro og i Kgs. Enghave.

Stærke nyheder

Netværk

Det er næsten umulig opgave at beskrive GRØN VESTERBRO/SYDHAVNs netværk. Vi har en meget bred kontaktflade, både fagligt, kollegialt og socialt og vi anvender vores netværk til at blive bedre til vores arbejde, udvikle os personligt og inspirere samarbejdspartnere.

I kommunalt regi er vores vigtigste samarbejdspartnere naturligvis teknik og miljøforvaltningens mange fagcentre, som vi netværker med mht. både egentlige projekter og strategier og processer med betydning for bydelene.

I det daglige er kontakten ml. de andre agenda 21 centre stærk og udfordrende. Vi koordinerer vores indsats og udarbejder fælles projekter samt afstemmer meninger og holdninger. Sidst, men ikke mindst inspirerer vi hinanden. Samarbejdet sker både på det daglige uformelle plan, gennem formelle møder, gennem ledergruppens møder og via koordinationsgruppemøderne, hvor samtlige ansatte i centre og satellitter mødes og udveksler erfaringer.

Bestyrelsen i GRØN VESTERBRO bestod, i 2007, af ni personer udpeget af ni forskellige organisationer på Vesterbro. Hver af disse personer repræsenterer et bagland, som GRØN VESTERBRO samarbejder med og som indgår i vores netværk. Dette bagland udgør et sted mellem 2.000 og 6.000 personer. Organisationerne repræsenterer selv et meget bredt udsnit af aktiviteterne i bydelen. Vi anvender organisationerne til at promovere GRØN VESTERBRO og vores arbejde.

Den daglige leder af GRØN VESTERBRO deltog, på centrets vegne, i adskillige samarbejdsfora: Samarbejdsforum med repræsentanter for Agenda 21 centrene og ansatte i Københavns Kommunes forvaltninger samt er medlem af en række bestyrelser/forretningsudvalg, som hver især repræsenterer et netværk/samarbejdspartnere: Vesterbro Netværks- og Kompetencecenter: Frivilligcenter V-SV: Wild Life Gavlen: Vesterbro Demokratihus og Vesterbro Trafik og Byrumsgruppe.

Vores netværk er store og adskillige. Vi er derfor i stand til at finde de rigtige samarbejdspartnere i vores daglige arbejde, både som sparringspartnere, samarbejdspartnere eller som talerør for vores arbejde. Vi samarbejder med og deltager i så forskellige lokale fora som: Kulturhusenes årsmøder, VesterGror, Sidegaden, Genbrugskompagniet, Nicheværkstedet, ByhaveNetværket, Opzoomerne på dansk, Økologisk Planteservice v. Jens Juhl, Skadedyrskontrollen, Københavns delebiler, Energitjenesten, skolerne på Vesterbro, Vesterbro og Kgs. Enghave lokaludvalg, diverse frivillige organisationer i Sydhavnen, Børnekulturstedet, diverse erhvervsdrivende og Settlementet.

Ifm. etableringen af Naturværkstedet og Miljøfestivalen samarbejder vi med nye ressourcepersoner med faglig viden inden for miljø, vand, regnvand, krydderurter, planter til farvning, insekter, fugle, spiselige vilde planter, filtning, pileflet, transport, etc. Listen kan fortsættes i det uendelige.

Status

GRØN VESTERBRO har været i stand til at udvide vores netværk efter behov. Vi har formået at balancere imellem frivillig hjælp og professionel assistance på en måde, som har betydet, at vores samarbejdsrelationer kan betegnes som meget gode og positive.

Information

Se afsnittet om ”formidling og involvering” ovenfor.

Samlede indsats i forhold til centerets overordnede mål

GRØN VESTERBRO's overordnede formål og mål er beskrevet i Vesterbro Agenda 21 plan og -strategi fra 2005. Heri står der:

Formål:

- At sikre og synliggøre et kontinuerligt arbejde med miljømæssig, social, kulturel og økonomisk bæredygtighed i bydelen, - både blandt organisationer, erhvervsliv, daginstitutioner og beboere.

Mål:

- Sikre sammenhæng mellem kommunalt miljøarbejde og lokale Agenda 21 aktiviteter.
- Medvirke til at sikre lokale demokratiske processer og principper.
- Medvirke til at udvikle det tværsektorielle samarbejde - både på lokalt og kommunalt plan.
- Sikre et fortsat fokus på bæredygtighed i bydelens organisationer, beboere, institutioner, foreninger og erhvervsliv.
- Tilvejebringe miljøredskaber til brug for bydelens aktører.

Det er bestyrelsens og personalets overbevisning, at GRØN VESTERBRO, med de allerede afsluttede, såvel som de igangværende aktiviteter opfylder det formål, som vi selv har defineret.

GRØN VESTERBRO har desværre ikke haft økonomisk mulighed for at gennemføre en ekstern evaluering af de sidste tre års indsats. Vi har derved kun vores egne evalueringer og vurderinger at støtte os til. Hvert projekt bliver løbende vurderet af både ansatte, formandskab og bestyrelse, ligesom vi modtager meninger, holdninger og forslag fra vores daglige samarbejdspartnere. Vi anvender løbende multikriterie-vurderinger af vores arbejde, ligesom vi, i vores årscyklus, har indbygget en række medarbejderseminarer og temamøder, hvor arbejdet vurderes og tages op til revision. Vi anvender en cyklus til monitorering af vores arbejde: Mission - vision - ressourcer og vilkår - indsatsområder - mål - succeskriterier - erfaringer og opfølgning ... derpå genstartes cyklussen. Vi revurderes således konstant og ændrer metoder, indsatser, projekter, involverede og redskaber løbende.

Derudover er der naturligvis de tilbagevendende mandagsmøder (medarbejderne), bestyrelsesmøder samt møder med formandskabet, hvor arbejdet løbende diskuteres og vurderes.

Status

Det er vores vurdering, at GRØN VESTERBRO samlede indsats i 2007, må betegnes som værende absolut tilfredsstillende.

Stærke nyheder

Økonomi - 2007

Driftstilskud fra Københavns Kommune	kr.	1.407.522
Øvrige indtægter	kr.	164.120
Indtægter i alt	kr.	1.530.647
Lønudgifter	kr.	896.694
Øvrige personaleudgifter	kr.	31.307
Kontorholdsudgifter	kr.	86.978
Lokaleudgifter	kr.	128.152
Andre udgifter	kr.	20.522
Publikationer	kr.	1.518
Aktiviteter/projekter	kr.	926.862
Udgifter i alt	kr.	2.177.901
Årets resultat	kr.	-42.826
Overført fra 2006	kr.	359.260
Overført til dispositionsfonden pr. 1.1.2008	kr.	176.434

Ansatte og bestyrelse

I 2008 og frem arbejder GRØN VESTERBRO også i nabo-bydelen Sydhavnen. Derfor blev centrets navn ændret i januar '08 til GRØN VESTERBRO/SYDHAVN.

På samme tidspunkt blev bestyrelsens sammensætning også ændret. Vi oprettede nye poster til repræsentanter fra vores nye arbejdsområde samt vores nye samarbejdspartnere.

Pr. januar 2008 ser bestyrelsessammensætningen således ud:

- Tony Andersen, udpeget af VesterGrør, formand
- Claus Andersen, udpeget af Agendaråd Sydhavn, næstformand
- Marianne Sølvé, udpeget af Vesterbro handelsforening, medlem af formandskabet
- Niels Vestergaard, udpeget af Vesterbro Lokaludvalg
- Thomas Warburg, udpeget af Vesterbro Lokaludvalg
- Helle Dahn, udpeget af Kgs. Enghave Lokaludvalg
- Fanny Pedersen, udpeget af Kultur Vesterbro
- Johs. Bertelsen, udpeget af Settlementet
- Bitt Roig, udpeget af daginstitutionslederne på Vesterbro
- Kasper Johansen (R), udpeget af Borgerrepræsentationen

Bestyrelsen mødes 4-6 gange om året, hvorimod møder i formandskabet afhænger af den aktuelle sagsbehandling. Der kan forekomme møder hver måned i formandskabet.

Ansatte

Niels Birk, daglig leder
tlf 36 922 501, nb@groenvb.dk

Marianne Mark,
miljø- og naturvejleder
tlf. 36 922 502, mm@groenvb.dk

Katja Lange, miljømedarbejder
tlf. 36 922 503, kl@groenvb.dk

Susanne Sperling,
projektmedarbejder
tlf 36 922 504, ssp@groenvb.dk

Stærke nyheder

Husk at besøge vores hjemmesider:

www.groen-vestebro.dk
www.traestubben.com

GRØN VESTERBRO
Valdemarsgade 4, 1665 København V
tlf. 36 922 500
post@groenvb.dk

Stærke nyheder

“Der er ikke noget galt i at have det godt,
medens vi prøver at få det bedre”

